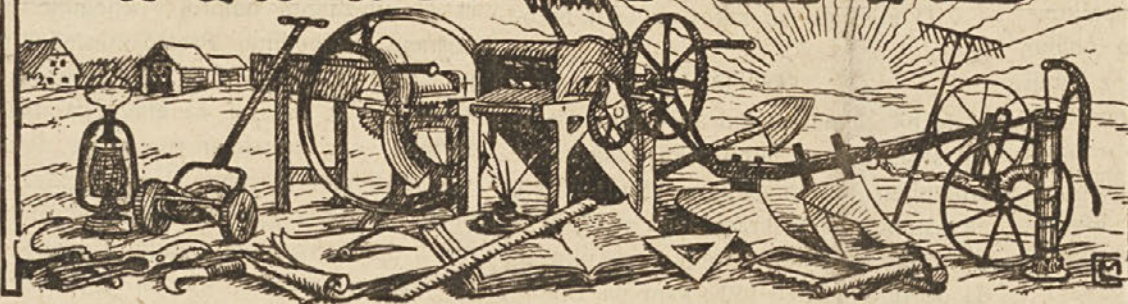

NAŠ GLAS

Izhaja vsak petek. —
Cena mu je 3 K na leto,
za Nemčijo in druge de-
žele 4 K, za Ameriko 1 dol
Posamezne številke 8 v.

Izdajatelj in lastnik: Kon-
sorcij lista »Naš Glas«.
Odgovorni urednik Makso
Hrovatin. — Tiska tiskarna
Maks Hrovatin v Ljubljani.

Dopisi naj se frankirajo in
pošiljajo na: Uredništvo
lista »Naš Glas« v Ljub-
ljani. — Naročnina, re-
klamacije in oglasi naj se
pošiljajo na: Upravništvo
lista »Naš Glas«, Ljub-
ljana, Wolfova ulica 12.

Neodvisen gospodarsko-političen tednik.

Štev. 27.

V Ljubljani, dne 3. julija 1914.

Leto I.

Prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand in njegova žena umorjena.

Strašna vest je pretresla zadnjo nedeljo našo širno domovino. V zeleni Bosni, ki je bila pridobljena s krvjo tolikih naših državljanov, tekla je v nedeljo nedolžna kri našega prestolonaslednika, v katerega so bile kot v bodočega vladarja oči z zaupanjem vprte milijonov zvestih državljanov. Naš sivolasi, častitljivi vladar je moral doživeti zopet nov udarec in zgubiti svojo najmočnejšo oporo. Brezvestna roka ostudnega anarhista pa ni le segla po življenju moža, marveč je zadala smrtni udarec tudi blagi materi, ženi nadvojvode Franca Ferdinanda. Ob odprtem grobu žaluje s celo Avstrijo ves slovenski narod.

Pretekli teden so se vršili manevri 15. in 16. armadnega zboru v Bosni, zahodno od Sarajeva okoli Tarčina. Pri teh manevrih je hotel biti navzoč tudi prestolonaslednik Fran Ferdinand, ki je sklenil pri tej priliki obiskati tudi Sarajevo, glavno mesto Bosne. V Bosno se je odpeljal iz Trsta po morju, najprej v Dalmacijo in potem po železnici skozi Hercegovino v Bosno. Spremljala ga je tudi njegova soproga. 25. junija so ju slovesno sprejeli v Mostaru, glavnem mestu Hercegovine. Od tam sta se odpeljala visoka gosta v kopališče Ilidže pri Sarajevu. Soproga prestolonaslednika je ostala tam, dočim se je podal nadvojvoda za petek in soboto na manevre.

Manevri.

Manevri so trajali dva dni in bili jako trudapolni, ker so se vršili v gorah

in ob najslabšem vremenu. Kljub temu so se vojaki vzorno držali in nadvojvoda jih je v posebnem armadnem povelju, zadnjem ki ga je izdal, toplo pohvalil. V soboto se je vrnil nadvojvoda v Ilidže k svoji soprogi in priredil zvečer zadnjo svojo dvorno pojedino, na katero je bilo povabljenih mnogo dostojanstvenikov.

Varnostne odredbe.

Za obisk visokih gostov so se vpe-ljale v Sarajevu posebne varnostne odredbe. Poleg vojaščine, sarajevske in oddelka dunajske policije je bilo poklicanih v mesto še okoli 1000 orožnikov. Že teden pred prihodom so se vršile preiskave. Kdor je bil količkaj sumljiv, se je moral izkazati z legitimacijo. Še pred par dnevi je bilo 37 sumljivih ljudi aretiranih. Nadvojvoda so svarili že pred

tedni, naj ne hodi v Sarajevo, ker se nekaj pripravlja. On pa ni odnehal ter izjavil, da pride na vsak način. Še pred par dnevi je svaril tudi srbski poslanik Jovanovič na Dunaju ter nasvetoval najstrožje varnostne odredbe. Ko se je vozil prestolonaslednik po ulicah, so bile vse ulice zastražene z vojaštvom. Za vojaštvom se gledalci niso smeli zbirati. Skozi okna ni smel nihče gledati in celo cvetlice in okraske so morali raz njih odstraniti. Pa vse to je bilo zaman. V nedeljo zjutraj sta se podala visoka gosta v Sarajevo, kjer ju je doletela žalostna usoda.

Prvi atentat.

Ob 10. uri dopoldne sta se peljala Franc Ferdinand in njegova soproga v velikem spremstvu v mestno hišo, kjer

naj bi ju sprejel župan z občinskimi svetniki. Na potu tja je vrgel 21 letni črkostavec Čabrinovič bombo v nadvojvodov avtomobil. Toda bomba je odletela na robu avtomobila na tla za nadvojvodovim vozom in ranila okoli 20 oseb, med njimi najhuje podpolkovnika Merizija. Bomba je imela obliko steklenice in je bila napolnjena z žebli in nasekanim svincem. Čabrinovič je skočil takoj, ko je vrgel bombo v mimo tekočo reko Miljačko, toda policaji in drugi so ga potegnili iz vode. Razljučeno ljudstvo ga je hotelo na mestu ubiti.

Slavnostni sprejem v rotovžu.

Po atentatu je nadaljeval nadvojvoda vožnjo proti mestni hiši. Ljudstvo ga je povsod navdušeno pozdravljalo in v mestni hiši ga sprejel župan sarajevski. Nadvojvoda je bil vsled bombnega atentata bled kot zid in zelo razburjen. V rokah je držal napol nesvestno soprogo.

Ko je začel župan govoriti, ga je prekinil nadvojvoda z besedami: Kakšno gostoljubje vlada tu! Pričakovati bi bilo, da bom prijazno sprejet, pa na človeka mečljejo bombe. Tako — sedaj pa nadaljujte!

Drugi atentat.

Po sprejemu v mestni hiši je hotel obiskati prestolonaslednik ranjenega Merizija v bolnici. Na poti tjakaj se je preril v ozki ulici v bližino nadvojvodovega avtomobila 19 letni osmošolec Prinčip, prijatelj Čabrinovičev in oddal dva strela proti avtomobilu. Posledice so bile strašne. S prvim strelom je zadel soprogo nadvojvode v trebuh, ki je padla v naročje svojega soproga in se takoj onesvestila. Drugi strel je zadel nadvojvodo prestolonaslednika v vrat in mu prestrelil glavno žilo dovodnico ter raztrgal ves sprednji del glave. Nadvojvoda se je vzravnaval pokoncu, nato se pa ves okrvavljen zgrudil nazaj v naslonjalo in v par minutah izdihnil. Kri je brizgala po celem avtomobilu in še na ulična tla. V avtomobilu so sedeli tedaj še deželni predsednik Potiorek, grof Harrach in major Bordoff, od katerih pa ni nihče ranjen.

Po atentatu je vozil avtomobil z največjo naglico v konak (deželni dvorec), kjer sta bila takoj pri roki dva vojaška zdravnika, ki pa sta mogla le naznaniti, da sta nadvojvoda in njegova soproga že mrtva. Ob mrtvih truplih je opravljal mrtvaške molitve vojaški duhovnik Čanek.

V Sarajevu

je zavladała vsled strašnega atentata največja potrnost. Okrašeno mesto si je takoj nadelo žalno lice in občinski svet ter deželni zbor sta izrekla svoje obžalovanje.

O atentatu so takoj obvestili brzojavno

cesarja,

ki je bil že na počitnicah v Ištu. Ko je čul strašno vest, je bil nekaj časa kakor omamljen, potem pa je vzdihnil: »Meni ne ostane nič prihranjenega.« Nato se je bridko razjokal. Potem pa je ukazal, da se takoj drugo jutro vrne na Dunaj, da sam uredi vse potrebno in se udeleži pogreba. Kljub grozni vesti je cesar delal tisto popoldne še do 7. ure zvečer, reševal tekoče zadeve in sprejel celo vrsto oseb.

Žalost po celi monarhiji.

Vest o atentatu se je raznesla še v nedeljo popoldne in zvečer po celi monarhiji in celem svetu. Povsod je zavladała nepopisna žalost. Vse veselice in javne priredbe so bile takoj odpovedane, tako na Dunaju, Pragi, Brnu, Belgradu in drugod. Tuji vladarji so izrekli brzojavno cesarju svoje obžalovanje in sočutje.

Življenjepis prestolonaslednika Franca Ferdinanda.

Umorjeni prestolonaslednik je bil v 51. letu. Rojen je bil leta 1863 v Pragi. Njegov oče, Karel Ljudevit, je bil brat našega cesarja. Umrl je leta 1896. Imel je še več drugih otrok, med njimi nadvojvodo Otona, očeta novega prestolonaslednika. Franc Ferdinand ni bil določen za vladarja, zato ga tudi niso za takega vzgajali. Vstopil je v armado in služil pri raznih polkih. Ko pa je leta 1889 prestolonaslednik Rudolf nenadoma preminul, je bil Franc Ferdinand določen, da mu postane naslednik. Takrat pa je bil hudo bolan na pljučih in leta 1892 in 1893 je potoval okolu sveta, da bi ozdravil, kar se je tudi zgodilo. 1. julija 1900 se je poročil Franc Ferdinand s češko grofico Chotek, ki pa mu po rodu ni bila enakovrstna. Zato se je moral odpovedati za svoje otroke prestolonasledstvu. S svojo ženo, ki jo je iz srca ljubil, je živel odslej najsrečnejše zakonsko življenje. Vedno ga je znala razvedriti in potolažiti ter prikleniti na družino, v katere sredi je najraje prebival. Podarila mu je tri otroke, za katere sta oba z največjo ljubeznijo živela. Vsak dan po kosilu so bili zbrani vsi v otroški sobi.

Dasi prestolonaslednikova soproga na dvoru ni uživala istih pravic, kot druge nadvojvodinje, vendar si je znala s svojo ljubeznjivostjo in postrežljivostjo pridobiti tudi na dvoru veljavo in spoštovanje. Cesar jo je prav posebno čislal in jo povzdignil najprej v kneginjo in pozneje v vojvodinjo. Prestolonasledniku je izročil cesar v oskrb predvsem armado in ga povišal za glavnega nadzornika cele armade in mornarice. Prestolonaslednik je stanoval na Dunaju v palači Belvedere, najraje pa se je mudil na svojem krasnem gradu Konopište na južnem Češkem, kjer si je ustvaril krasne vrtove in nasade. Letošnjo zimo in spomlad je prebil v Miramaru in na brionskih otokih pri Pulju.

Novi prestolonasl. Karel Franc Jožef.

Novi prestolonaslednik je sedaj že 27 letni Karl Franc Jožef, sin nadvojvode Otona, brata umrlega Franca Ferdinanda. Cesar mu je stari stric. Rojen je bil leta 1887 v Persenburgu na Nižje Avstrijskem. Ker je bil že zgodaj določen za prestolonaslednika, zato ga takoj začeli vzgajati za bodočega vladarja. Svojo mladost je preživel izven Dunaja po raznih gradovih. Pozimi je prebival največ na Semerinku, kjer se je drsal. Bil je splošno priljubljen radi svojega ljubeznivega značaja in priprostega obnašanja. Z 18 letom je moral kot poročnik v Prago. V Pragi so ga podučevali najboljši profesorji. Tam se je naučil tudi češko in navzel tudi ljubezni za češki narod. Kot vojak je bil predstavljen nato v Brandys ob Labi in pozneje na Dunaj, kjer je še sedaj. Leta 1911 se je poročil s krasno princezino Zito Parmsko, ki mu je dosedaj podarila že dva otroke, nadvojvodo Franca Jožefa in hčerko Hedviko.

Otroci umrlega prestolonaslednika.

Franc Ferdinand je imel tri otroke: 13 letno Sofijo, 12 letnega Maksa in pa 10 letnega Ernesta. Svoje otroke je ljubil nad vse. Predno se je odpeljal v Bosno, jih je spremlil s svojo soprogo na grad Chlumec. Iz Sarajeva jim je še v nedeljo pred atentatom brzojavil popis svojega dosedanega potovanja ter končal z besedami: »Ostanite pridni. Pozdravlja in poljublja Vas vaš papi.« Ko je bil prestolonaslednik zadet od krogle in je mislil, da je vojvodinja nepoškodovana, je mislil na otroke in z velikim naporom izrekel besede: »Sofija, živi za najine otroke.« Potem pa ga je zalila kri. Cesar je naročil, naj otrokom takoj povedo o žalostni smrti starišev, potem pa naj jih pripeljejo na Dunaj. Stric

prestolonaslednikovih otrok grof Wathenau je prevzel žalostno nalogo. Ko so otroci slišali, kaj se je zgodilo dragim starišem, je vse pretresel krčevit jok, ki je trajal nad pol ure. Otroci so bili neutolažljivi. Venomer so klicali po očetu in materi.

Atentatorja.

Prvi atentator Čabrinovič je, kakor smo že sporočili, 21 let star in je stavec. Pred kratkim je bival delj časa v Belgradu v državni tiskarni. Čabrinovič je anarhist. Drugi atentator je pa 19 letni Prinčip, učenec osme gimnazije. Tudi on je bil popreje v Belgradu. Ob vojni je prišel v Belgrad, da bi vstopil v vojsko, pa je bil odklonjen. Bil je zelo nervozen, molčeč in se je vedno učil. Prinčip je bil socialističnega naziranja. V Belgradu sta bila oba nerazdružljiva prijatelja ter sta tudi hkrati, a vsak po drugi poti, odšla v Bosno. Pri zasliševanju skoro nič ne odgovarjata. Čabrinovič je izpovedal, da je imel namen usmrtiti prestolonaslednika, kot nositelja avstrijske državne ideje. Žene ni hotel usmrtiti. Policija je zasledila veliko zaroto. V Sarajevu so aretirali celo vrsto Srbov, pa tudi žena in deklic.

Trupli usmrčenih.

Mrtvega nadvojvodo in njegovo soprogo so zdravniki ponoči od 10. ure zvečer do 6. ure zjutraj balzamirali. Pri tem so dognali, da je bila nadvojvodova žila-dovodnica na vratu raztrgana in sapnik popolnoma raztrgan. Pri vojvodini je bila raztrgana velika trebušna žila. Oba sta umrla vsled notranjega izkrvavljenja. Mrtvima truploma je vzel srbski slikar Dulič masko iz mavca.

Na mrtvaškem odru.

sta ležali trupli v črnoopremljeni salonski sobi vladne palače. Dragoceni kovinasti krsti sta stali na vzvišenem odru, ki je bil obdan od nebroj sveč in zasut v cvetju. Ob straneh so stale častne straže oficirjev, dvornih orožnikov in služabnikov.

Zadnja pot usmrčenih.

V ponedeljek dopoldne je blagoslovil nadškof Štadler trupli. Nato so uradno potrdili, da sta trupli res umorjenega nadvojvode in njegove žene. Nato je posebna komisija zaprla krsti in ju zapečatila. Ključa so zopet še posebno zapečatili.

Ob 6. uri zvečer se je začel sprevod. Podčastniki 84. pešpolka so dvignili krsti in ju odnesli na ulico na mrtvaška vozova. Mrtvaški sprevod je vodil ge-

neral Appel. Topovi so 24 krat zagrmeli. Po vseh hišah so gorele sveče in po ulicah svetilke. Ob 7. uri 10 minut se je odpeljal vlak proti Metkoviču v Dalmaciji.

V Metkovič

sta dospeli trupli ob 6. uri zjutraj. Nešteta množica in razna zastopstva so čakala na kolodvoru. Trupli so takoj prenesli na vojno jahto Dalmat, ki je prepeljala obe krsti na veliko vojno ladjo »Viribus Unitis«. Krsti so zavili v vojno avstrijsko zastavo. Ko je kompanija ustrelila, se je začela ladja premikati. Ljudstvo na obrežju je pa pokleknilo in molilo.

Po morju.

Iz Metkoviča se vračata mrtva dostojanstvenika po istem potu v Trst, po katerem sta dospela v Dalmacijo. Na drednotu »Viribus Unitis« sta ležali krsti v posebni kapelici, ki so jo nalašč za to priredili. Drednot so spremljale vse avstrijske vojne ladje, na čelu teh torpedovka.

V Trst

je priplulo ladjevje v sredo ob 10. uri zvečer. Črez noč sta ostali krsti na ladji. Mornarji in vojaki so ju stražili. V četrtek zjutraj so prenesli krsti z ladje na južni kolodvor. Sprevod je vodil škof dr. Karlin. Udeležilo se ga je vse vojaštvo celega Primorskega. Iz Trsta bo vozil posebni dvorni vlak z mrtvima truploma

skozi Ljubljano

proti Dunaju, kamor dospe v četrtek popoldne. Na Dunaju bosta mrtvi trupli javno razpostavljeni v petek ter se bodo ta dan vršile mrtvaške svečanosti. Zvečer se prepeljeta trupli v grad Artstätten ob Donavi, kjer si je prestolonaslednik pred kratkim zgradil grobnico.

Udarci usode in naš cesar.

Malokateri človek je moral toliko pretrpeti v svojem življenju kot naš vladar. Leta 1867. so mu ustrelili v Mehiki brata nesrečnega cesarja Maksimilijana. Leta 1853. pa se je nahajal sam v smrtni nevarnosti, ko ga je napadel na Dunaju na sprehodu in ranil na vratu krojač Libeny. Leta 1889. 30. januarja so našli prestolonaslednika Rudolfa mrtvega, ustreljenega v glavo. 10. septembra 1898 je umoril italijanski anarhist Luccheni cesarico Elizabeto v Genfu, 28. junija pa sta izdihnili vsled atentata naš prestolonaslednik Franc Ferdinand in njegova soproga. Kljub tolikim udarcem je ostal cesar kot nemojan hrast, v katerega treskajo strele,

katerega pa ne morejo podreti. Kolikokrat je moral že vzdihniti, da mu ne ostane nič neprizanešenega.

Divjanje bosanskih klerikalcev po atentatu.

V Sarajevu in drugih bosanskih mestih so klerikalni demonstrantje v zvezi z mohamedanci vdrli v srbske trgovine in v njih plenili. Pohišstvo so zmetali skozi okna na cesto, dragočnosti so pokradli. Pustošenje mesta v Sarajevu je trajalo nad 6 ur. Razrušili so tiskarne srbskih listov »Narod« in »Srbska Rječ«. Iz hotela »Imperial« in »Evropa« so se izselili vsi potniki, ker sta oba hotela popolnoma porušena. Razbili so nad 200 srbskih hiš. Policisti in vojaki niso mogli ničesar opraviti. Nad Sarajevom je razglašeno

obsedno stanje,

radi veleizdaje, zločina proti vojni moči, motenja javnega miru, zaradi vstaje, upora, umora, požiga, ropa itd. Vsi ti zločini se kaznujejo s smrtjo. Mesto je kakor izumrto. Vse trgovine so zaprte. V Mostaru, Trebinju in Travniku so tudi zažgali cele srbske dele mesta. Krasno delo krščanskega usmiljenja! Kakor

krvoločne beštije

so se vrgli katoliški demonstrantje na vsezadnje tudi na življenje svojih sodržavljanov, kar bi ne smeli storiti tudi, če bi bili sami krivci med njimi. Samo iz Mostara se poroča, da je bilo pri tem 200 Srbov ubitih in poklanih. — Ali je tako Kristus učil krščansko ljubezen? Ali je tako početje patrijotično?

Klerikalci v Zagrebu.

Zagrebski klerikalci so razdelili med meščane več lažljivih letakov, katerih edini namen je bil, nahujskati nerazsodne ljudi zoper Srbe in napredne Hrvate. Voditelj klerikalne stranke Frank je pozival ljudi pred Jelačićevem spomenikom, da naj planejo na Srbe, češ: »Glavo za glavo, oko za oko, zob za zob.« Uspeh govora tega patentiranega katoličana in patrijota je bil v tem, da je množica vpričo policije razbijala in uničevala poslopja pri raznih Srbih in seveda tudi naprednih Hrvatih, ki so pa brez dvoma boljši kristjani in boljši državljani kot pa rimski klerikalci. — Kako malo čuta za pravo žalovanje imajo klerikalci, se vidi tudi iz njihovega obnašanja v saboru. Tamkaj je hotel predsednik sabora govoriti žalno izjavo. Klerikalci pa so med njegovim govorom tulili kakor pobesneli in celo nadškofu dr. Bauerju niso prizanesli. Le

z največjo silo je saborski predsednik prečital udanostno izjavo. Klerikalci so pač povsod enaki. Še zvonijo ti ne po smrti, ako jih mastno ne plačaš. Čisto brez srca in brez čuta so!

Naši klerikalci.

Neznansko jim je hudo, da niso v Sarajevu, kjer bi lahko iz najprisrčnejših nagibov ropali, zažigali in morili. Samo oni in nikdo drugi ne sme žalovati, samo oni jemljejo v zakup ves patrijotizem. Noben, tudi najbolj ostuden nemški čifutski list ne piše o prežalostnih dogodkih tako grdo kot »Slovenec«. Na vsaki strani se bere vrsto hujskarij zoper rodne brate, iz vsake vrste se posname grdo in strupeno ovaduštvo zoper Slovence. Klerikalci vedo, da bo sedaj vladni pritisk — vsaj nekaj časa — na narode še hujši, oni vedo, da bo vlada še bolj zatirala vse, kar se ji bo označilo kot »sumljivo.« **Zato naj klerikalna stranka sedaj »štemplje» vse za veleizdajalce in za morilce, ki se ne prištevajo klerikalni stranki.** Policijska vlada je sicer gluha in slepa, a za klerikalno muziko bo imela velika ušesa. »Slovenec« je tekom 24 ur denunciral kar celo vrsto Slovencev in društev, o katerih ni niti najmanjšega dvoma, da so dober patrijotičen element.

Aretacije v Ljubljani.

Prva posledica »Slovenčevih« hujskarij je ta, da je policija dosedaj aretirala menda že pet mladeničev, o katerih je čisto izključeno, da bi imeli kake zveze s sarajevskim morilcem Prinčipom. Vsled »Slovenčevih« namigavanj vohuni policija naprej, dasi v Ljubljani menda ni hiše, ki bi ne imela razobešene zastave in dasi se je ljubljanski občinski svet takoj sestal k vdanostni izjavi. Vse zastonj! **Klerikalcem prede med ljudstvom slaba, zato naj jim pomagajo podle, izmišljene denunciacije in vsled njih preganjanje naprednih Slovencev po vladnih organih.** Podle duše, svojega namena vendarle ne boste dosegle!

* * *

Prežalostni časi so napočili za našo preslavno državo. Tisti, katerim je poveril naš sivolasi vladar moč in oblast vlade, zapeljali so naše cesarstvo na zelo opolzlo pot. So to visoki dostojanstveniki, dvorni svetovalci, ministri, generali, katerih največji greh je ta, da ne poznajo ljudstva in da nimajo niti smisla niti čuta za ljudske potrebe.

Več desetletij je že, kar so avstrijski narodi prelili na škafe krvi za okupacijo Bosne in Hercegovine. Na stotine, morda na tisoče Slovencev lahko še danes priča s kakim trudom, s kakim naporom se je zavzela ta dežela. Nič naravnejšega bi ne bilo kot, da bi se po okupaciji Bosna in Hercegovina spremenila v paradiz, v katerem naj bi uživali naši državljani popolno svobodo, kjer naj bi se dvigala izobrazba, kjer naj bi cvetela obrt in trgovina. Kmet, če kupi njivo, jo pognoji, jo obdela, da mu več donaja. V Bosni in Hercegovini naša vlada tega ni delala!

Po tolikih in tolikih desetletjih je ta s krvjo pridobljena dežela še vedno več ali manj barbarska in divjaška dežela, kjer najdeš vladati najbrezobzirnejši absolutizem. Namesto pravice čutili so tamošnji naši državljani dan na dan le krivice. Še le po desetletjih bila je dana deželi ustava in še ta jako skromna za ljudske zahteve in pravice. Absolutistično slepo se je preklicavala ustava, zapuščali so se postavni ljudski zastopi, kršil se je zakon, pravica se je delila tako kot se je prav zdelo mogočnejšem. Poslance in druge veljake so metali v zapore, shodi, svoboda tiska, svoboda govora in zborovanj tem državljanom ni bila dana.

V Zagrebu smo slišali, da so dvakrat letele kroglice na Čuvaja in Škrleca, v Bosni je počil smrtni strel na Varešanina. Pritisk je rodil odpor. Absolutizem je vstvarjal revolucijo. In naši državniki? Namesto, da bi obrnili državni voz, namesto, da bi zadovoljili narode na jugu naše monarhije, so še bolj vihteli bič nad njimi in še bolj pritiskali po njihovih kožah. In v takih razmerah se niso pregrešili državniki le proti ljudstvu, marveč tudi proti svojemu vrhovnemu gospodarju, vladarju in njegovemu prestolonasledniku. V Dalmacijo so peljali prestolonaslednika in niso mu povedali kakšen je položaj v tej deželi. On sam se je moral na žalost biti priča demonstracijam. In sedaj? Pustili so prestolonaslednika Franca Ferdinanda v Bosno, kjer mu je atentatorjeva roka pretrgala nit življenja. Žrtev je ž njim postala ljubeča ga žena, mati treh malih otrok. — **Tudi vlada ima te nedolžne in strašne žrtve na vesti.** Sam cesar je ostro pograjal upravitelja Bosne, ministra Bilinskega, da tudi policija ne pozna razmer v Bosni.

A še ni zadosti! Bosna in Hercegovina mrgoli vojaščine, za vsakim tamošnjim prebivalcem lazita dva policijska špiclja, ali pa dva žandarja. Se-

daj pa prihajajo iz te dežele žalosti zopet poročila o novih človeških žrtvah. Bosanski klerikalci, ki so že itak deželo izmzgali in izsesali ter jo spravili kot vladajoča stranka na rob propada, so začutili v sebi razbojniško potrebo po ropanju in zažiganju.

V Mostaru, Trebinju in Travniku so zažgali cele dele mesta, ki so last naših državljanov, Srbov. V Sarajevu so razbili, zrušili in opustošili nad 200 srbskih hiš. Bosanski katoličani in mohamedanci pa se s tem še ne zadovolje. Pojavila se je v njih tudi strast za ubijanje in za pretakanje človeške krvi. Listi poročajo iz Sarajeva, da so dosedaj katoliški patrijotje poklali in pobili nič manj kot 200 Srbov. Ni ga, ki bi ne obsojal z vso odločnostjo atentatorja Prinčipa, a ni ga poštenega človeka, ki bi za njegovo dejanje delal odgovoren cel srbski narod, kateremu slučajno pripada. Katoliški Hrvatje, ki so umorili sedaj več sto Srbov, si gotovo niso kot morilci zaslužili nebeškega kraljestva. Klerikalcem v Bosni in Hercegovini so se pridružili s svojo surovostjo tudi klerikalci v Zagrebu, ki so provzročili takaj burne demonstracije proti Srbom, tako na ulici kot v saboru. Naši kranjski klerikalci pa so njihovi vredni bratci. Če bi se ne bali batin, bi v Ljubljani tudi že provzročili demonstracije. Videti pa je, da skušajo svoje žalovanje nad smrtjo prestolonaslednika podpreti le z ovadbami in denunciacijami svojih rodni bratov. Lepi Slovenci! **Vse kaže, da hočejo jugoslovanski klerikalci porabiti nesrečno in usodepolno smrt prestolonaslednika za to, da jo na najbolj lopovski način zlorabijo za svoje strankarske namene. Lepi patrijotje!**

Položaj v Bosni in drugod kaže, da živimo res v prežalostnih časih vstaje in meščanske vojske. Katera velevlast pa naj ima še pred našo državo rešpekt, ako si pri nas ljudje kar sami jemljejo zadoščenje z umorom ter z razdejanjem in zažiganjem zasebne lastnine? Kaj naj rečemo, ako se vse to godi vzlic toliki množici policije in vojaštva? — Zares, zelo žalostni časi!

Političen pregled.

Državljska vojna v Mehiki se še vedno nadaljuje. Pred kratkim se je vnela med vstaši in vladnimi četami jako krvava bitka pri Zacatecas, kjer so zmagali vstaši. Vladne čete so imele 4000 mrtvih in 2000 ranjenih, vstaši pa 500 mrtvih in 800 ranjenih.

Revolucija v Albaniji. Vstaši so tudi v tem tednu napredovali in knez je izgubil vsako upanje na rešitev od njemu udanih, toda ne preveč navdušenih Albancev — Miriditov. Zato se je obrnil za pomoč na velesile, ki pa niso o tem hotele ničesar slišati. Le na Dunaju sta začela zbirati nek stavbenik in nek kipar. Ker je Dunaj velik in je tam vedno veliko brezposelnih ljudi, zato se jih je kmalu priglasilo okoli 2000. Pravijo, da tudi nekaj bivših avstrijskih oficirjev. Značilno je, da je veliko teh »rešiteljev Albanije« najprej vprašalo, če dobijo kaj denarja »v naprej«. Italiji to nabiranje prostovoljcev ni nič kaj ugajalo, in Garibaldi je razglasil, da bo začel nabirati prostovoljcev za vstaše, če se bodo nabirali v Avstriji prostovoljci za kneza. Ker se je izrekel proti nabiranju tudi italijanski poslanik na Dunaju, zato je nazadnje policija nabiranje prostovoljcev prepovedala, ker je to proti avstr. zakonom.

Srbski kralj Peter je hudo obolev in prepustil svojemu sinu Aleksandru vladati za 3 mesece. Podal se je v toplice.

Domače novice.

Žalno sejo je imel ljubljanski občinski svet, ki je poslal deputacijo k dež. predsedniku izraziti cesarju najvdanejšo sočutje povodom bridke izgube.

Vlagaletji »Glavne posojilnice«, ki so se zadovoljili s 30% izplačila naložene svote, dobe ta del svojega denarja od 1. julija dalje v prostorih Kreditne zadruge, Miklošičeva cesta 8. Da bi ne bil prve dni prevelik naval, naj bi se oglasili najprej manjši vlagatelji z manjšimi svotami in šele pozneje oni z velikimi. Izplačuje se vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne. Prinesti je treba s seboj hranilno knjižico bivše »Glavne«.

Dr. Lampetov shod v Postojni in njega posledice. Dr. Lampe je sicer duhovnik, ki bi moral ljubiti resnico, hčerko božjo ter se ravnati po nauku: »Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe« — toda on se za te zlate nauke malo briga. Dne 17. maja 1914 je na shodu v Postojni trdil o samostojnem kandidatu županu Lavrenčiču, da si je izgovarjal, oziroma da je dobil provizijo pri oddaji del mestne elektrarne v Postojni. Pozval je maloštevilne poslušalce, da naj to vsakomur povedo. Temu pozivu sta se odzvala Andrej Čuk in Franc Lenček, oba iz Postojne. Pripovedovala sta to ob več prilikah. Zato ju je župan Lavrenčič tožil radi žaljenja časti. Pred sodiščem sta se izgovarjala, da sta le

dr. Lampeta ubogala, da pa ona kaj takega sicer ne bi trdila. Bila sta v resnici zapeljana. Poskušala sta se izviti, češ, da nista trdila, da je župan Lavrenčič dobil provizijo, ampak, da je pred šestimi leti le vprašal za provizijo, ko še ni bil župan. Toda vsi ti izgovori jima niso pomagali. Ker nista mogla dokazati resnice, sta bila obsojena radi žaljenja časti, ker sta lažnjivo govorila o županu Lavrenčiču, da je dobil provizijo, vsak na 100 kron globe ali 10 dni zapora. Za to kaznen naj se sedaj zahvalita dr. Lampetu.

Bodite previdni! V Ljubljani so zaprli že več oseb, ki so menda odpravale sarajevski atentat na prestolonaslednika. Prav tako! — Lahko se pa pripetiti, da pride v zapor v današnjih časih popolnoma nedolžen človek. Vohunov kar mrgoli, ki imajo to lepo lastnost, da pačijo resnico. Tudi se lahko kdo nesrečno izrazi v dobri veri, da sme govoriti o tem, kar ne sme. Svetujemo deželanom: **Bodite previdni in držite jezik za zobmi!**

Iščete pezdir, a bruna ne vidite! Skoraj bi dejali, da so gospodom pri deželnem odboru »liberalci« bolj pri srcu, kakor »klerikalci«. Ljubljančanom, Postojnčanom hočejo zboljšati gospodarstvo pri občini, pri gospodarskem odboru; spanje jim jemljejo njihovi dolgovi in vsi nesrečni so, ker morajo ubogi Postojnčani plačevati zamudne obresti. Kaj čuda potem, da na nas ostale Kranjce kar pozabijo. Toda prosimo jih, da mrvice ljubezni in skrbi tudi nam prihranijo. Postrebovali bi jo krvavo. Zakaj se ne bi gospodje malo zanimali n. pr. za gospodarstvo pri občini Trnovo, kjer so narasle doklade v petih letih od 32 na 92%, ali pa pri gospodarskem odboru trnovskem. Našli bodejo pri tem marsikaj zanimivega in ne bode jim treba vse ljubezni in vsega sočustvovanja žrtvovati »liberalnim« Postojnčanom in Ljubljančanom. Preiščejo tu lahko, zakaj so bile doklade za podobčino Trnovo leta 1912: 22%, l. 1913: 7% in l. 1914: 18%, in doznali bodejo, da tudi Trnovčani plačujejo zamudne obresti. Uvideli bi pa tudi, da ni sedanji načelnik gospodarskega odbora predložil še nikakega računa, dasiravno bode kmalu tri leta, kar je bil izvoljen. In dolg sam je vreden nekoliko pozornosti. Saj je bilo v rokah sedanjega načelnika županstvo, ki ni nabilo razglasa o vodovodni razpravi in s tem zavleklo rešitev vodovodnega vprašanja za mnogo let, tako da Trnovčani plačujejo sedaj doklade za dolg, ki

jim ni prinesel nikakih koristij. Denar leti skozi okno, a gospoda pri deželnem odboru se ne gane. Išče pač pezdirje, a ne vidi bruna.

Avstrija gospodari sedaj čisto samovoljno brez parlamenta. Zadeve, ki bi jih smel rešiti le parlament in ki bi brez njegovega sodelovanja ne smele ugledati luč sveta, rešuje vlada s pomočjo znanega § 14 naredbenim potom. S 1. julijem je na ta način »uzakonila« državni proračun za dobo od 1. julija 1914 do 1. julija 1915 ter si s tem prilastila najpoglavitejšo pravico parlamentovo. Dovoljuje si proračun in o tem izreka sama sebi zaupnico. To je res najlažji način vladanja.

Spodnja Šiška je priklopljena Ljubljani in je ljubljanski župan že prevzel uradne posle v dosedaj samostojni šišenski občini.

S prezidavo južnega kolodvora v Ljubljani bodo vendar začeli. Letos in drugo leto bodo izpopolnili tire, skladišče za brzovozno blago in razkuževalno napravo za živinske vozove. Leta 1916 bodo prezidali postajno poslopje in napravili otočne perone s podzemskimi dohodi. Za prezidavo kolodvora se je leta in leta trudil bivši ljub. župan Hribar.

Sokolski zlet je prepovedan tudi v Karlovcih na Hrvaškem, oni v Pazinu v Istriji pa omejen na obiskovalce iz totranske polovice.

Avtomobilna zveza Brežice, Bizeljsko—Grobeljno. Za gostilničarje in trgovce z vinom važna avtomobilna zveza skozi Bizeljsko je otvorjena. Iz Brežic vozi avto ob 1/26 uri zjutraj in ob 2 uri 50 min. popoldne in se vrne v Brežice ob 9 uri 7 min. zjutraj in ob 8 uri 30 min. zvečer. Za vinsko kupčijo je ta zveza velikega pomena.

Šola za vojaško godbo nameravajo napraviti v Novem mestu, pozneje pa v Ljubljani in Postojni. Šola v Novem mestu bo sprejela začetka 26 mladencev, ki se bodo zavezali, da bodo izučeni vstopili v vojaško godbo.

Hudomušna strela. Pri Trstu je udarila strela v nek hrast, pod katerim se je vedril Jakob Grgič in ga omamila. Ko se je prebudil iz omotice, je zapažil, da nima več čevljev in hlač. Ljudje, ki so prišli mimo so našli čevlje in hlače, toda brez gumbov. Vse mu je pobrala strela. — V Ljubljani je odskočila strela od nekega strellovoda v majhen ribnik, v katerem so shranjevali žive rake. Strela je vse rake pobila.

Novo cerkev, župnišče in društveni dom bodo zidali frančiškani v

Sp. Šiški. Vlada jim je dala 300.000 kron brezobrestnega posojila.

Nova fara bi se imela ustanoviti pri Sv. Ani nad Tržičem iz denarja, ki ga je zapustil nek vojaški kurat v znesku 45.000 kron. Škof pa fare ne bo ustanovil ter pravi, da je 45.000 kron premalo in je razdelil 45.000 kron, kot je bilo v oporoki umrlega kurata, med njegove sorodnike. Če bi bil to kdo drugi razdelil, bi bil gotovo največji brezbožnež in nasprotnik cerkve.

Dolenjske češnje gredo letos dobro v denar. Kupujejo jih predvsem Vipavci, ki jih prodajajo potem dalje.

Nova pošta za pisma in vozno blago se je ustanovila v Naklem pri Kranju.

Velik požar na Dolenjskem. V vasi Pristavica, okraj Višnja gora, je nek 6 letni deček zakuril pod oknom domače hiše. Ogenj se je vsled vetra hitro razširil in v četrť uri je bila skoraj cela vas v plamenu. Zgorelo je 12 hišnih poslopj z vsemi pritliklinami. Tudi 20 svinj je poginilo v ognju. Ker so bili skoraj vsi prebivalci vasi zaposleni pri delu na njivah, ni bilo mogoče ničesar rešiti. Škode imajo okoli 130 tisoč kron, vaščani pa so revni in zadolženi.

Malarija na Dolenjskem. V Vel. Lipju pri Hinjah se je pojavila nalezljiva bolezen malarija, vsled katere so umrle že 3 ženske.

Toča v okolici Črnomlja. V Brezovici je padala precej debela toča, ki je uničila vinograde dvanajsterim posestnikom.

Požari. 27 letni posestnik Martin Šuklje v Sp. Lokvici je sežgal iz neznanega vzroka svoje gospodarsko poslopje. Škode ima okoli 3000 K. — V Vrbovcu pri Št. Jerneju je pogorela hiša in gospodarsko poslopje posestnika Jos. Liparja.

Mlad tat. Posestniku Jan. Bohincu na Ljubnem pri Radovljici je ukradel nek 9 letni fant 40 K, ki je denar tako skrnil, da ga sedaj ne more ali na noče najti.

Ljubezniv mož je Šimen Prosen v Št. Jurju. Prišel je vinjen domov in ženo z burkljami tako pretepel, da je dobila težke telesne poškodbe.

Po svetu.

268 kg težek človek. Dunajski gostilničar Wucel je bil najbrže najtežji človek na svetu. Tehtal je 268 kg. Svojo debelost je hotel kazati po svetu, pa ga je že v Monakovem zadela kap.

Krsta je morala biti 1 meter široka in 65 cm visoka.

Splošna gospodarska kriza je nastopila v Zapadni Virginiji in Pennsylvaniji v Sev. Ameriki. V jekleni in železni industriji ter v premogovnikih so omejili delo. Naj se nihče ne izseli v te kraje.

Ivan Vrana — car bolgarski. Pred nedavnim časom se je vozil po Srbskem v železniškem vozu I. razreda star gospod, ki je pokazal na zahtevo konduktterju potni list. Po njem se je imenoval gospod Ivan Vrana. Konduktterju se je zdel potnik sumljiv in nato je opetovano zahteval, da se mora izkazati in enako je ž njim postopal tudi na srbsko-bolgarski meji. Drugi dan so bolgarski listi naznanjali, da se je vrnil car Ferdinand, katerega pa je na Srbskem šikaniral in razžalil nek sprevednik, zakar mora dati Srbija zadoščenje. Sedaj je prišlo na dan, da se je vozil car pod imenom Ivan Vrana. Prav značilno ime si je nadejal Ferdinand.

Zdravstvo.

Kako naj vživamo vodo? Človeško telo je zelo potrebno vode in človek naj jo uživa, kadarkoli začuti žejo. Mrzličavim je treba vsekako zelo veliko vode. Pri visoki vročini v poletnem času lahko nastopi solnčarica, ako telo ne dobi dovolj vode. Sicer pa so za uživanje le zmerne množine vode prikladne. Večje množine mrzle vode težko prebavimo, želodec se preveč napenja, njegovi notranji deli pa preveč ohlade. Pri človeku, ki iz navade pije preveč vode ali piva, premočno trpe ledvice, srce in žile, zaradi česar rade obole. — Pol ure pred obedom zavžit kozarec vode jako ugodno vpliva na prebavo želodca. Šele eno ali dve uri po kosilu je zdravo zopet vzeti vase nekaj več vode.

Katere je zadela kap, se prične občutek s tem, da dobi bolnik v glavi neko topo bolečino. Polagoma se jamejo razvijati tudi druge prikazni, kakor vrtenje v glavi, šum v ušesih, vročina na licu, bolečina v sencih, temnitev pred očmi. Bolnik pride ob zavest in tako nekako zaspri za zmerom. Pomoč takim bolnikom obstoji v tem, da jim takoj pripomoremo do svežega zraka. Polivati ga je s hladno vodo. Glavno pa je, da mu skušamo vzbuditi umetno dihanje. Če se nam posreči oživiti bolnika, mu dajmo krepke črne kave. V težkih slučajih vbrizga zdravnik bolniku v žile vode, v kateri je raztopljen sol.

Gospodarske drobtine.

Razmnoževanje vrtnic. Vrtnice se dado pomnožiti tudi s potaknjenci. Za potaknjence se porabi lahko vsaka mladika, ki je odcvetela. Mladika mora imeti najmanj tri očesa. Z nje se odreže cvet, spodaj naj se prereže tik pod členom in list odreže do peclja, ostalemu listu ali listoma naj se pa pusti par listkov. Potaknjence naj se nato potakne v plitev zaboj, v katerem se nahaja peščena zemlja ali pesek. Zaboj naj se postavi v senco in skrbi, da je zemlja vedno nekoliko vlažna. Seveda se vsi potaknjenci ne vkoreninijo, vendar se jih precej prime in prejeti bodo v prihodnjem letu gotovo cveteli.

Kdaj je očistiti sadno drevje? Najboljši čas za čiščenje sadnega drevja je v poznem poletju, ko se je sadje pobralo. Ako čistimo sadje pozimi, ne vemo dobro, katere veje naj se odstranijo in katere naj se puste, nadalje, katere veje so suhe ali napol umrle in katere so čvrste in zdrave. Koncem poletja se to lažje spozna. To delo drevesu nič ne škoduje. Rana, ki se napravi v avgustu ali septembru na drevesu, se celo boljše zaraste. Nekatero drevje, kakor je n. pr. oreh, se ne sme niti drugače obrezovati in čistiti, razen poleti. Zato priporočamo našim kmetovalcem, naj gledajo, ko bo kaj več prostega časa, nekoliko okoli svojega sadnega drevja in naj odstranijo na njem vse one veje, ki se križajo, nadalje one, ki so se posušile ali usihajo in sploh vse, kar je drevesu škodljivo in odveč.

Semnji, od dne 5. julija do 11. julija: 5. v Vidmu poleg Krke in Mengšu; 6. v Novem mestu, Poljšniku, Slančjem vrhu, na Travi, v Trnovem in Metliki (za prašiče); 7. v Črnomlju; 8. v Ljubljani in v Krškem (za prašiče); 9. v Žužemberku, Tirni, v Mokronogu (za prašiče) in v Kandiji (za prašiče pod enim letom); 10. v Postojni; 11. v Senožečah, na Brezovem pri Litiji in v Nemški loki.

Da ne bo žito snetljivo, se ga ne sme sejati na polje, kjer je raslo prošlo leto bolno žito. Da se zamorijo one glive, ki se nahajajo na semenskem zrnju, dati je seme v raztopino modre galice in sicer v 1/2 odstotno (na 1 hl vode 1/2 kg modre galice). Tu je seme dobro pomešati in ga pustiti okoli 12 ur v nji. Po tem času se modra galica odtoči ter dolije voda, v kateri se je raztopilo v 100 l 5—6 kilogramov živega apna. V apneni vodi pusti se seme 5 minut, a nato se vzame iz tekočine ter razgrne po podu, da se posuši.

Loterijske številke.

Dunaj 20. junija : 13, 58, 79, 38, 78.

Lvov 20. junija : 87, 12, 8, 7, 36.

Trst 1. julija : 50, 54, 84, 21, 69.

Mala oznanila.

Beseda 5 vinarjev, najmanj 50 vinarjev.

Pošlje se lahko v znamkah.

Trgovina z vinom (na debelo in drobno)

Peter Stepič. Sp. Šiška.

„Kavarna Europa“ v Ljubljani.

Shajališče deželanov. Najboljši zajuterk.

Kdor si želi kupiti posestva, trgovine, gostilne, hiše itd. naj se obrne na društvo »Branibor« (tajnik A. Beg, Vič pri Ljubljani). Navede naj, kaj, kje in za katero svoto želi kupiti.

Na debelo! Na drobno!

Josip Vidmar

tovarna dežnikov in solnčnikov

Ljubljana

Pred Škofijo šte. 19.

Jamstvo 10 let.

Zahtevajte cenik.

Zaloga najboljših silvalnih strojev Gritzner. Ne kupujte nikjer, dokler ne poskusite moje stroje. Prednost: kroglični tek (Kugellager), krpanje, (mašenje) perila, nogavic in vezenje (štikanje) brezplačno. — Cena nizka, oprema krasna. Stroje za vsako obrt.

JOS. PETELINC, Ljubljana

Križevniška ulica šte. 7.

Kolesarjem

priporočamo

kolesa in kolesarske potrebščine ::

domače tvrdke

ANA GOREC

špecialne trgovine s kolesi in posameznimi deli

Ljubljana

Marija Terezija cesta 14.

(Novi svet, nasproti Kolizeja).

Ustanovljeno leta 1847.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

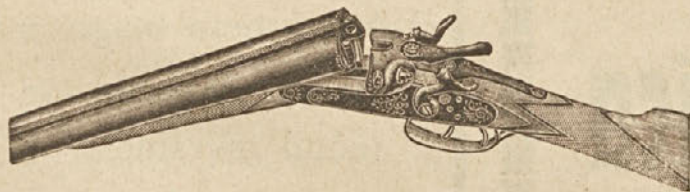
Ljubljana, Kongresni trg šte. 12.

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmet, žimnati modroci, otroški vožički itd. itd.

Najnižje cene.

Najsolidnejše blago.

F. K. Kaiser, puškar
Ljubljana, Šelenburgova ul. 6.

Puške, samokresi, automatične pištole, lovske priprave, popravila. Topič „Salud“. Priprave za ribištvo. Umetalni ogenj. C. kr. prodaja smodnika. Pišite po novi cenik.

Najboljše in najcenejše poljedelske stroje

kakor: kosilnice in druge stroje za košnjo, pluge, brane, stroje za gojitev sladkorne pese, slamozeznice, mlatilnice, vrtila, motorje, mlina za moko in drugo, dobavlja edina domača tvrdka in razpošiljalnica strojev

FR. STUPICA

v Ljubljani.

Največja zaloga dalmatinskega portland-cementa, travverz, železniških šin, betonskega železa in drugega stavbnega materijala, mrež za obgraditev vrtov in pašnikov železja, okovja, orodja, kuhinjske posode i. dr. — Geniki brezplačno.

Pri nakupu različnega oblačilnega blaga blagovolite se obrniti na tvrdko

A. & E. Skaberne

Ljubljana, Mestni trg 10.

Obstoji od leta 1883.

Vzorci poštine prosto.

Izredno nizke cene.

A. Rasberger
Ljubljana, Sodna ul. 5.
Prodaja vseh vrst gramofonov.

Zastopnik avstr. gramofonske družbe na Dunaju. Gene nizke.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

:: Delniška glavica 8,000.000 kron. ::

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni zaklad okroglo 1,000.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Obrestuje od dne vloge po čistih 4 $\frac{1}{2}$ %.

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 3.

Največja slovenska hranilnica

Denarnega prometa koncem I. 1913 K 700.000.000.—

Vlog K 43.500.000.—

Rezervnega zaklada K 1.330.000.—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

 $4\frac{1}{2}\%$

brez odbitka. Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo c. kr. deželne vlade,

Za varčenje ima vpeljane lične domače hranilnike.

KMET & Co.

Ljubljana, Marija Terezija cesta 8.

Trgovina z žitom, semeni in deželnimi pridelki. Pristno laško in istrsko brinje vedno v zalogi.

Parna opekarna

Josip Lavrenčič

Postojna.

Priporoča svojo

priznано dobro opeko

vseh vrst na primer: zidak, strešnik (kavler), zarezan strežnik (falc, šlesar), korita, votlo opeko in opeko za tlak po najnižji ceni.

Ustanovljena leta 1881.

Kmetska posojilnica

ljublanske okolice v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po čistih

 $4\frac{3}{4}\%$

brez odbitka rentnega davka.

Rezervni zaklad znaša nad 800.000 K.

Manufakturna trgovina

J. Grobelnik

prej Franc Souvan sin

Ljubljana,

Mestni trg št. 22.

(Nasproti lekarne).

Posebno bogata zaloga

sukna za moška oblačila!

Vedno zadnje novosti
rut in šerp.

Bogata zaloga vsakovrstnih preprog za:
:: ves, in garnitur. ::

Izkušeno dobri šifoni,
platno, kotenina in
:: drugo belo blago. ::

Zunanja naročila se
:: točno izvršujejo. ::

□□□□□□□□□□□□□□□□

Za nakup oljnatih in suhih barv, lakov, firnežev in vseh v to stroko spadajočih predmetov se priporoča tvornica barv

Premerl & Jančar

Ljubljana

Dunajska cesta šte. 20. — Kolodvorska ulica šte. 18.

Pristne emajlne barve, karbolinej, mavec itd. itd. Na drobno in debelo. — Na drobno in debelo.

□□□□□□□□□□□□□□□□